

У РАЗЛИКАМА ЈЕ НАША СЛИЧНОСТ

”Деце има разне, ал'свако дете је личност,
разлике нису казне, у разликама је наша сличност.”

Љубивоје Ршумовић

ОПШТИ ПОДАЦИ

ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ: .

ЧЛАНОВИ ТИМА:

Драгана Љубисављевић, професор разредне наставе;
Ивана Кос, професор разредне наставе;
Марија Ивановић- Божић, професор енглеског језика

1. Подаци о часу

Дефинисање часа

Српски језик: књижевност, Ружно паче, обрада, 4. разред;

Енглески језик: вокабулар, Life and culture, обрада, 8. разред;

Грађанско васпитање: Права детета у Србији, Активности за унапређивање положаја деце у Србији, вежбање, 8. и 4. разред

Увођење новине

Приликом реализовања датих часова, одлучиле смо се за пројектну наставу, вођене идејом да овај облик савремене наставе подстиче целовиту ангажованост ученика и развија различите вештине током процеса сазнавања, а посебно критичко и креативно мишљење.

Кроз овај вид наставе, примењују су различити стилови учења и активирају различите врсте интелигенција. Применом мултимедијалног дидактичког материјала на часовима српског и енглеског језика, ученици су увидели значај прихватања и превазилажења различитости и самостално дошли на идеју да направе план акције за активности међусобног дружења са децом са посебним потребама која се окупљају у просторијама Центра за социјални рад са неговатељицама, родитељима, патронажним учитељима и социјалним радницима.

Овим видом наставе, ученици, такође, развијају и унапређују своје социјалне вештине, почев од поделе улога и односа унутар група, преко јавних иступања у оквиру вршњачког учења, до сарадње са другима без обзира на разлике (по узрасту, пореклу, етничкој и верској припадности, сметњама у развоју, итд.).

Највећа вредност и допринос унапређивању образовно-васпитног рада пројектне наставе је у томе што дату тему измешта из оквира школе, повезујује је са реалним животом и освешћује ученике о важности разумевања и прихватања различитости.

Мотивација

На основу запажања ИО тима школе, дошли смо до сазнања да ученици наше школе недовољно уважавају различитости, а посебно одељења 4/1 и 8/2. Овај податак је био драгоцен за нас и подстакао нас је да на један ненаметљив начин освестимо ученике ових одељења, а потом и остале ученике о важности прихватања и превазилажења различитости.

2. Планирање и организација часа

Циљеви часа

Општи циљ сва три часа:

- Увиђање, разумевање и прихватање различитости међу људима и развијање емпатије, толеранције и позитивног става према њима.

Специфични циљеви:

1. час: Српски језик, наставна тема: Ружно паче, тип часа: Обрада, 4.разред;

- Развијање критичког мишљења решавањем различитих задатака везаних за текст;**
- Увиђање различитости кроз обраду текста Ружно паче;**
- Подстицање ученика да о вредности човека не суде по спољашњем изгледу, већ по његовим карактерним особинама;**
- Препознавање емоција код себе и других;**
- Развијање асоцијативног мишљења;**
- Развијање креативног мишљења;**
- Схватање да међусобне разлике не треба да буду препрека за међусобно дружење;**

Специфични задаци часа:

- **Слагање слагалице и долажење до кључних појмова;**

- Слушање бајке са ЦД-а;
- Анализа понашања ликова према различитостима;
- Уочавање моралних вредности ликова;
- Мењање завршетка бајке;
- Стварање услова за пријатно окружење, за развој критичког и креативног мишљења и тимског рада.

2. час: Енглески језик, наставна област: Life and culture, тип часа: Обрада, 8.разред;

- Уочавање различитих врста дискриминације и потребе за њиховим превазилажењем
- Упознавање са кратком биографијом и главним залагањима три личности истраживањем Интернет линкова и њихових дела;
- Развој асоцијативног мишљења;

Специфични задаци часа:

- Решавање асоцијације;
- Стварање услова за развој критичког мишљења у атмосфери тимског духа уз слободно изражавање својих идеја и креативности;
- Уочавање заједничког залагања три личности;
- Уочавање и давање примера дискриминације
- Сценски приказ потенцијално дискриминаторне ситуације;

3. час: Грађанско васпитање, наставна област: Права детета у Србији, Активности за унапређивање положаја деце у Србији, 8. и 4. разред

- Увиђање значаја и лепоте различитости;
- Развијање организацијских способности;

Специфични задаци часа:

- Дискусија о форум театру;
- Дискусија о домаћем задатку;
- Дискусија о значају различитости;
- Осмишљавање идеје и акционог плана за дружење;
- Припрема за посету- израда поклона.

Методе и облици рада

Метода разговора, демонстративна, илустративна, истраживачке методе, метода писаних радова, метода рада на тексту, учење путем открића, учење кроз игру, метода практичног рада/ фронтални, групни, индивидуални

Усаглашеност са наставним планом и програмом

Све наставне јединице су предвиђене планом и програмом за дати разред.

Услови за реализацију часова

Часови су реализовани у дигиталној учионици, односно, учионици млађих разреда са рачунарима са Интернет конекцијом и штампачем, пројектором, пројектним платном. Сви делови часа су снимљени и фотографисани дигиталним фотоапаратом.

Наведите изворе информација које сте користили за припрему рада.

Организација часа (ток часа)

Ток часа/часова прикажете кроз следећу табелу:

планирани садржај рада	активност наставника	активност ученика	плани рано време у минут има	методе и облик рада	начин праћења рада ученика	Очекива-ни ефекти
Формирање група	Наставник на вратима дели бонбоне у пет различитих боја и даје упутства да ученици седну за столом на коме је знак у боји бонбоне.	Ученици слушају упутства и деле се у групе према боји бонбона коју су изабрали.	1'	Метода разговора/ фронтални	посматрање	Интересантан почетак часа, мотивисаност ученика за рад и подела у групе
Слагање слагалице на Интернету	Наставник даје упутства, прати рад група, и помаже, уколико је потребно.	Ученици слажу online слагалицу од 12 делова, и штампају је преко Paint програма и лепе је на пано.	4'	Метода разговора, демонстративна/ групни рад	Посматрање	Сложена и одштампана слагалица и залеђена на пано.

Издавање кључних речи помоћу слагалица	Поставља питања и води дискусију о датим сликама	Ученици описују слике, размишљају и издавају кључне речи.	1'	Метода разговора, илустративна метода/ фронтални	Слушање, посматрање, подстицање	Издвојене кључне речи
Истицање циља часа преко поделе картица са заједничким задатком	Наставник дели картице са задатком који је исти за све групе, и даје упутства за рад, води дискусију.	Ученици размишљају и решавају дати задатак у оквиру своје групе користећи кључне речи као асоцијације.	2'	Метода разговора, метода писаних радова/ фронтални, групни	Слушање, посматрање	Решавање задатка, истакнут циљ часа
Слушање одломка приче путем Интернета и праћење илустрација преко пројектора и сумирање утисака	Наставник репродукује аудио снимак са Интернета и илустрације на ППТ презентацији, води дискусију	Слушају, гледају, размишљају, одговарају на питања	8'	Метода разговора/ фронтални, индивидуални	Посматрање, слушање, подстицање	Подсећање на причу, изношење својих мисли и осећања у вези приче

Подела задатака у оквиру група и групни рад на добијеним задацима	Наставник дели различите задатке свакој групи, обилази групе и даје додатна појашњења и помаже уколико је потребно.	Читају задатке, деле међусобна задужења, размишљају о задацима, припремају свој извештај и продукте рада	15'	Метода разговора, кооперативна метода, методаа писаних радова/ групни рад, индивидуални	Посматрање, слушање, подстицање, помагање уколико је потребно	Укљученост у рад, урађени задаци, схватање потребе уважавања различитости и да људе треба не треба ценити по спољашњем изгледу
Извештавање група	Наставник слуша, координира извештавање група тако што све групе излажу своје одговоре, нјапре, на прво питање, затим на друго, треће, и тако до петог; поставља додатна питања,	Читају своје задатке и излажу своје радове према договореном реду	14'	Метода разговора, илустративна, метода игре/фронтални, групни рад	Посматрање, слушање, подстицање помагање уколико је потребно	Изложени задаци, усвојен позитиван став о уважавању различитости и да људе треба не треба ценити по спољашњем изгледу

Задаци за ученике

Задаци на часу

- Заједнички задатак на картици који добијају све групе:

Напиши назив приче у којој се помињу дате кључне речи- ДВОРИШТЕ, ЈЕЗЕРО, ЛАБУД, ПАЧИЋИ, ПАТКА

- Задаци за групе

1.ГРУПА-

1. Наведи књижевне врсте које смо учили. Којој књижевној врсти припада ова прича?
2. За сваку слику смисли по једну речаницу и распореди их по редоследу догађаја у причи.
3. Који ти се лик допао у причи? Зашто?

Који ти се лик најмање допао? Зашто?

4. Зашто су становници сеоског дворишта избегавали ружно паче?
5. Размисли и напиши како се ружно паче осећало у сеоском дворишту и шта је могло да уради да то промени?

2.ГРУПА

1. Шта су бајке?

2. Одговори на следећа питања:

а) Где се излегло ружно паче?

б) Где је паче провело зиму?

в) Где је видело лабудове?

Допуни реченицу:

Место радње у причи је_____.

3. Разврстај понуђене особине:

Ружан, охол, другачији, прекрасан, неугледан, црносив, немилосрдан, поносан, несрећан, безосећајан, тужан, достојанствен, грамзив, леп, бео,

4. Зашто је паче побегло из сеоског дворишта?

5. Размисли и настави причу.

3.ГРУПА

1. Шта је заједничко свим бајкама?

2. На основу датог дела текста из приче закључи о ком годишњем добу је реч:

а) ... златножуто сунце , стогови сена ...

б) ... лишће у шуми пожути и промени се, ...

в) ... , вода се замрзла, ...

г) ... , и одједном зачу шевину песму. Дошло је, ...

Допуни реченицу :

Време радње у причи је _____.

3. Шта је било ружно на ружном пачету?

Шта су му ружно радили?

4. Шта је најбоље знало да ради:

Паче _____,

Кокошка _____,

Мачка _____,

Пачићи _____.

Шта закључујеш?

5. Ружно паче је становницима дворишта, када је постало лабуд, упутило писмо. Шта је могло да пише у том писму?

4.ГРУПА

1.Које елементе бајке си препознао у причи?

2.Одговори на следећа питања:

а)Који становници су живели у сеоском дворишту?

б)Који становници су живели у кући?

в)Који становници су живели у језеру?

Допуни реченицу:

Главни лик приче је _____, а споредни ликови су _____.

3.Са којим проблемима у причи се ликови суочавају?

Како решавају те проблеме?

4.Зашто је ружно паче после разговора с кокошком отишло даље?

5.Становници дворишта су сазнали шта се на крају десило с пачетом. Написали су му писмо.Шта су могли да му напишу?

5.ГРУПА

1.Којих елемената бајке нема у овој причи?

2.Правилно распореди следеће речи у тексту:ружно,одбацити,непријатност,другачији.

*Уједном сеоском дворишту живело је _____ паче.Сви становници дворишта су га _____ због тога што је било другачије.

-Ти си ружан! Губи се! – рекли су.

На путу одрастања , а све време бежећи од _____ оно је срело лабудове.

-Не гледајте ме , ја сам ружан!-рекло је паче.

-Ти ниси ружан, ти си само_____. Хајде да будемо другари!-рекли су.

На основу приче и понуђених речи допуни:

Тема приче је_____

_____.

3. По чему су слични ружно паче и остали ликови из приче?

Које су сличности између ружног пачета и Пепељуге?

4.Какве људе представља ружно паче?

5. Размисли и напиши како су становници дворишта могли другачије да реагују на паче које се разликовало од њих.

планирани садржај рада	активност наставника	активност ученика	плани рано време у минут има	методе и облик рада	начин праћења рада ученика	Очекивани ефекти
Асоцијација	Наставник обезбеђује техничку подршку, чита асоцијације, координира погађање ученика	Ученици слушају упутства, јављају се, бирају поља, погађају решења асоцијације	5'	Метода разговора, метода игре/ фронтални, индивидуални	посматрање	Интересантан почетак часа, долажење до решења асоцијације
Откривање заједничког уверења и залагања три историјске личности истраживањем њихове кратке биографије на Интернету и читањем једног њиховог дела	Наставник дели учеике у групе и даје упутства за рад група, прати ученике, и помаже, уколико је потребно, координира извештавањ е ученика, даје повратну	Ученици се деле у групе, истражују дате линкове, и читају дела ових људи извештавају о њима, дискутују о сличностима и разликама, проверавају своје закључке на основу овратне	15'	Метода разговора, демонстративна, метода рада на тексту, учење путем открића / фронтални, групни рад	Посматрање, подстицање, слушање	Успешно обављен задатак

Дискусија о томе да је свако вредан у нечему и уочавање врста дискриминација	Излаже познату Ајнштајнов у мисао, води дискусију, допуњава мапу ума о врстама дискримина	Читају, слушају, анализирају, тимаче мисао, уочавају и наводе врсте и примере дискриминације.	10'	Метода разговора, илустративна метода/ фронтални, индивидуални	Слушање, посматрање, подстицање	Уочавање различитих врста дискриминације и развијање свести о посебности свакога
Форум театар	Наставник даје упутства за драматизацију ситуације могуће дискриминације са три сценарија, снима за потребе	Ученици слушају, размишљају, процењују, осмишљавају адекватне начине сценског приказивања датих ситуација.	15'	Метода разговора, метода игре/ фронтални, групни	Слушање, посматрање, подстицање	Разликовање агресивног неприхватања и прихватања разликаа

планирани садржај рада	активност наставника	активност ученика	плани рано време у минут има	методе и облик рада	начин праћења рада ученика	Очекивани ефекти
Анализа и дискусија о форум театра ученика 8. разреда	Наставник надгледа ученика 8. разреда, и помаже им у њиховом ођењу уводне активности уколико је потребно	Ученици 8. разреда презентују ученицима 4. разреда своје сценске приказе, и воде дискусију о разликама приказаних ситуација	8'	Метода разговора, метода игре/ фронтални, групни, индивидуални	посматрање, слушање, подстицање	Интересантан почетак часа, мотивисаност за даљи рад, уочавање различитог понашања према различитостима
Дискусија и анализа домаћег задатка ученика 4. разреда	Наставник позива ученике да изложе свој домаћи зadataк, слуша, праи излагање, помаже ако је потребно, подстиче, води дискусију	Ученици читају своје радове, образлажу, учествују у дискусији, аргументују.	7'	Метода разговора, демонстративн а, / фронтални, индивидуални	Посматрање, подстицање, слушање	Уочене сличности и разлике

Дискусија на основу питања изложених на пројектном платну	Поставља питања	Читају, слушају, размишљају, уоређују се, одговарају	7'	Метода разговора, / фронтални, индивидуални	Слушање, посматрање, подстицање	Уочавање међусобних разлика и сличности и увиђен значај и лепота различитости
Осмишљавање адекватне акције за превазилажење дискриминације и акционог плана	Наставник даје упутства, слуша, саветује, помаже ако треба.	Ученици слушају, размишљају, предлажу, договарају се	8'	Метода разговора, метода игре/ фронтални, групни, индивидуални	Слушање, посматрање, подстицање	Осмишљен акциони план
Припрема за посету- израда поклоне	Наставник даје упутства, подстиче, помаже ако треба.	Ученици слушају, израђују вазе	15	Метода разговора, метода игре/ фронтални, групни, индивидуални	Слушање, посматрање, подстицање	Израђени поклони

Домаћи задатак

Користећи додатну литературу у библиотеци и путем Интернета итврди сличности и разлике патки и лабуда

Наведите планиране задатке за ученике које треба да ураде на часу/часовима или као домаћи задатак.

Наставни материјали

Бонбоне, дигитална учионица са рачунарима са Интернет конекцијом и штампачем, пројектор, пројектно платно, флип чарт, картице са заједничким питањем, и радни листић са задацима група, пано, стаклене флашице, спреј у боји, украси од природног материјала

3. Праћење и вредновање

Вредновање постигнућа ученик

Вредновање постигнућа је остварено посматрањем и праћењем свих ученичких активности. На основу мотивисаности ученика за испуњавање свих постављених задатака, и изражене жеље за поновним активностима сличног карактера, може се закључити да су циљеви потпуно остварени.

Планирање даљих активности

Даље активности биће усмерене ка укључивању свих ученика школе сличне акције. Нови сусрет са децом из Центра за социјални рад је заказан крајем марта.

Коментари наставника

Упркос конфликтном понашању ученика датих одељења, они су изузетно отворено прихватили дату тему и активно учествовали у свим активностима и исказали изузетну креативност за решавање проблема.

Коментари ученика

Након завршетка свих активности, ученици су изразили задовољство и жељу за поновним дружењем са децом из центра, али у нашој школи. Посебно су се истакли ученици 8. разреда који су исказали дубоко разумевање свих врста дискриминација и потребе за њиховим превазилажењем током дискусије на часу Енглеског језика, и изразили изузетну емпатију током дружења са децом из Центра за социјални рад. Многи од њих су признали да су потпуно другачије замишљали ове сусрете или да уопште нису размишљали о њима, као да не постоје.